

Een veilige kerk voor iedereen

juni 2023

Een veilige kerk is een geloofsgemeenschap waarvan de leden, alle mensen met wie zij binnen en buiten de kerk bemoeienis hebben, met respect behandelen. Hoewel er heel verschillende ambten en taken te vervullen zijn, kan de een niet zeggen dat hij of zij méér is of belangrijker dan de ander. In ieder werkt één en dezelfde Geest (I Kor. 12, 4 – 31). Concreet betekent dit dat niemand misbruik mag maken van zijn of haar positie en de leiding van de kerk corrigerend zal moeten optreden als er onverhoopt sprake is van grensoverschrijdend gedrag en vertrouwen is geschonden. De Kruiskerk wil een veilige kerk zijn voor iedereen die op welke manier dan ook betrokken is bij deze kerk. Met het oog hierop heeft de Kerkraad een beleidsplan opgesteld.

Veiligheid in de kerk begint met bewustwording van het feit dat (seksueel) grensoverschrijdend gedrag ook in onze gemeente voor kan komen. De kerkraad is verantwoordelijk voor de veiligheid in de gemeente en draagt verantwoordelijkheid voor de aanstelling en de werkwijze van medewerkers en vrijwilligers die zich in de gemeente inzetten. Tegelijk is veiligheid de verantwoordelijkheid van iedereen.

Veiligheid is een veelomvattend begrip en gaat over de bescherming, of het zich beschermd voelen, tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door menselijk handelen of nalaten, in een openbare of privé ruimte. Binnen de kerk en vooral ook in het jeugdwerk betekent sociale veiligheid dus dat iedereen zich beschermd voelt. Als gemeente willen we met elkaar, jong en ouder, gevoelens van onveiligheid voorkomen. Bij onveiligheid kun je bijvoorbeeld denken aan:

- intimidatie
uitsluiten, onaangepast gedrag, seksuele intimidatie, geluidsoverlast enz.
- machtsongelijkheid
roddelen, afhankelijkheid laten ontstaan, iemand overslaan of uitsluiten.
- agressief gedrag
schelden, beledigen, slaan, bedreigen, vandalisme, diefstal, verkoop en gebruik van verdovende middelen, aanranding/verkrachting enz.

Wat moeten we doen om een veilige kerk te zijn:

1. Het bespreekbaar maken van het thema 'een veilige kerk'

Onder dit thema verstaan wij dat het leven van de gemeente gekenmerkt wordt door een sfeer en een omgeving waarbinnen ieder zich veilig en gerespecteerd kan voelen. Dit is een ideaal dat permanente aandacht vraagt, in het bijzonder van mensen die een leidinggevende functie bekleden.

Het is niet altijd gemakkelijk om over dit onderwerp met elkaar in gesprek te komen. Het is een gevoelig onderwerp dat makkelijk weerstand oproept, ook in de gemeente. We moeten dit niet uit de weg gaan maar ervoor zorgen dat het onderwerp jaarlijks op de agenda blijft staan waarin we onze aanpak evalueren. Blijvende aandacht voor veiligheid in de gemeente is echt noodzakelijk.

2. Het vaststellen van omgangsregels (gedragsprotocol)

Iedereen met een taak in de kerk zal zijn of haar eigen werkwijze zorgvuldig moeten bewaken om risicovolle situaties te herkennen en bespreekbaar durven te maken en is ook verantwoordelijk voor het zuiver houden

van relaties. Daarbij is het van belang om het evenwicht tussen distantie en nabijheid te bewaken. Van jou als kerkraadslid, kerkelijk werker of jeugdleader, wordt verwacht dat je uitgaat van morele richtlijnen. In de Kruiskerk gebruiken we een formeel gedragsdocument (jeugd) dat ondertekend wordt door de vrijwilligers.

3. Geef aandacht aan conflicten

Sociale veiligheid is een punt van aandacht bij elke ontmoeting. Ook als er een keer een conflict is in een groep. Praat hierover en geef aandacht aan wie ermee te maken hebben. De regel is dat er bij elk conflict, hoe klein ook, pastorale aandacht is voor iedereen die hier bij betrokken is. Dat geldt voor de 'dader', het 'slachtoffer' en de 'toeschouwers'. Door ook aan de kleine conflicten aandacht te geven bouw je in het (jeugd) werk aan een sfeer van vertrouwen.

Seksueel misbruik is een lastig onderwerp. Toch is het belangrijk dat we als kerk dit onderwerp ook bespreekbaar maken in preken, in het jeugdwerk en op kringen. Er mag in Christus gemeente geen plaats zijn voor misbruik, in welke vorm dan ook.

4. Het aanstellen van een vertrouwenspersonen

De Kruiskerk heeft een vertrouwenspersoon aangesteld waarbij iedereen terecht kan.

Het e-mail adres van de vertrouwenspersoon van de Kruiskerk is: vertrouwenspersoon@kruiskerk-arnhem.nl

5. Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Het aanvragen van een VOG is per kerkgenootschap geregeld, in overleg met het Interkerkelijk Contact inzake Overheidszaken (CIO). Voor het werk in de kerk geldt geen wettelijke verplichting om een VOG aan te vragen. De kerkraad kan zelf bepalen of hij iemand voor de uitvoering van een bepaalde functie vraagt een VOG te overleggen. Gelet op het grote belang van veiligheid in de kerk is het advies van de bij het Meldpunt Misbruik aangesloten kerkgenootschappen om voor iedere vrijwillige medewerker die direct of indirect met (kwetsbare) gemeenteleden of kinderen/jongeren te maken krijgt of kan krijgen, een VOG aan te vragen. De kerkraad van de Kruiskerk heeft ervoor gekozen deze VOG in te zetten en zal alle personen die hiervoor in aanmerking komen vragen een VOG aan te vragen.

5.1. Voor wie vragen we een VOG aan

- Alle kerkraadsleden
- Alle pastoraal medewerkers
- Alle jeugdwerkers (jeugdclub / Youth Alpha / Alpha)
- Leiders oppas, kinder-/ peuter verteldienst
- Catecheet
- Vertrouwenspersoon

5.2. Routing VOG

- Vóór het aanstellen van een nieuwe vrijwilliger de VOG bespreken.
- De scribe is gemachtigd en vraagt de VOG aan.
- De vrijwilliger krijgt digitaal een VOG aanvraag doorgestuurd via mijn.justis.nl.
- Vrijwilliger bevestigt de aanvraag door in te loggen met DigiD.
- De vrijwilliger ontvangt binnen enkele weken de VOG en overhandigt deze aan de scribe.
- De documenten worden in teams vastgelegd in een beperkt toegankelijke omgeving.

6. Financiën

De VOG aanvraag is voor alle vrijwilliger gratis. Voor de vaste medewerkers zijn er kosten aan verbonden die door de kerk worden vergoed.

Plan van aanpak

Een commissie Veilige Kerk

Deze commissie bestaat bij voorkeur uit drie à vier personen (vrouwen en mannen), bijvoorbeeld: (jeugd)ouderling, jongvolwassene / catecheet, een ouder. De taken (plan van aanpak) zal samen met de commissieleden worden vastgelegd. De commissie heeft groen licht nodig van de kerkraad voor het uitvoeren van stappen op het gebied van preventie van grensoverschrijdend gedrag.

Jaarplan en communicatie.

- Jaarlijks dit onderwerp en de acties evalueren en bespreken met de pastorale raad.
- Er vindt een jaarlijks terugkerende communicatie plaats naar alle betrokkenen en de gemeente.
- Thema “veilige kerk” jaarlijks in de dienst.

Informatie is te vinden op de volgende websites:

www.meldmisbruik.nl/veilig-jeugdwerk/

www.cqjo.nl/veiligjeugdwerk

www.eenveiligekerk.nl

Kerkpunt.nl

Meldpunt

SMKR= Meldpunt Seksueel Misbruik in Kerkelijke relaties.